

պարտաւորուեցածք, ինչ կարծիք և յոյս
որ ունէի, անփոփոխ մասցած են հիմուն
Մեր յոյսը գրած ենք Տիրոջ վեռա և ունո՞
կամքին կը հնադաշնդինք: Այդ անկախութիւնը՝ զոր կը պաշտպանենք, ունէի կը
բխի: Մեր պարտականութիւնն է անո՞
համար կռուի՞լ մեր բոլոր ուժով: Վայ
մեղի, եթէ չպաշտպանենք մեր անկա-
խութիւնը: Բայց մենք չուրից չուրից
չենք հասուցաներ: Եթէ մեր պատերազ-
մակոն զերիները ուցորուին և նոյն իսկ
մահուան դատապարտուին, այդ գէջ օդի-
նուին չենք հետեւիք: Լու զինեմ թէ
Հանրային կարծիքը երրեմ ծոյթայեղ
վեհանձնութիւն մը կը նկատէ ասիկա:
Բայց Տէրը ինձի ըստծ է և էսէժինդրու-
թիւնը ինձի կը վերաբերի ու Մեր կիները
ու ազգքը գերութեան, խոր թուուառ
թեան և նոյն իսկ մահուան ենթարկուած
են: Այս կերպով կ'ուզեն բնաշինջ ընել
մեր ցեղը: Անզարի ըլլունք, Ասուուած իր
աշովը բանեց մեզ մինչեւ հիմա: Մեր մէջ
չէն այլպիսի Յարդիկ կը լորուցանէ,
որոնք իր հոգանին տակ, ճշմարիտ հը-
շըշներ կը գործեն, այն յարդոց
նման, որոնք կին սրբազնութեան դէմ:
մէջ բանու անոնց աչքերը, որովհետեւ
տակուին կը խորուին այդ մարդիկը:
Անգլիական ժողովուրդին ըստծ էին թէ
մենք կը ճնշէինք ուորակունները: Փարձը
ո՞յց չառւու թէ մենք չէինք որ ճնշելու
փափաք ունէինք և թէ Անգլիացիներուն
կարծեցեալ պահանջը պատրուակ մըն
էին անխիղն գրամտահրերու ընչափող-
ութիւնը պարտկելու համար, որոնք
ուշիշնապատակ չըւնէին, եթէ ոչ մեր ուսկե
չառ գաշտերուն արտանու: Բառեցաւ
թէ անոնք կը կառէին իրաւունքներու
հուսարութեան համար և թէ Կողոպյին
գրաւմոն ու կյուճի նպատակ չըւնէին,
Բայց արձակ խարիսութիւն մը չէ՞ր տափկու:
Մեր իրաւունքնեց ու մեր հողու բափշ-
ուակելու համար էր որ անգլիական ժողո-
վուրդը մշեցին այս ազետարերպատերզը ըց-
ընձլու, որ մարդկային կնառնքի ու դրա-
մի ահապին կորուստներով սուզի հստած
է իրեն: Ասունց հոշուելու բնիկները:
Անգլիացիները մեր նրկրին մէջ կը պա-
հան 250,000 հոգինց բանակ մը, և այս
ոժոյը առաջ բնաշինջ կ'ըլլայ կերպներու
և հրաւունդութեանց պատճառու: Այս
պատերազմին պատմութիւնը, մինչեւ հի-
մա, դաւ մը եղած է ճշմարտութեան դէմ:
ման, դանակից երկու կառաջ
Ները իրենց կը վերապահնեն
ձեռք առնուելիք մշշանեցը ու
պահութեանը համար: Ա

Տեսէք ի՞նչ պատմեցաւ զերշին ա-
տեներու ի՞նչ պիտի ընէինք, եթէ Աստ-
ուած մեղի հետ և մեղի համար կռւած
չըլլար, և եթէ զերծ կացուցած չըլլար
մեղ՝ վհատումէ ու ջլատումէ: Մենք Պարզ
մահկանցուներ ենք, և ինչ որ Աստուած
ցրած է մեղի համար, գերբնական է:
Վերջնական յաղթութիւն մը պիտի ա-
ռաջերդէ մեղի, որովհետեւ ոյն կողմօ,
ուր Աստուած կը միջամտէ, իրուունքը
ու Արդարութիւնը հոն են: Յաղթութիւնը
մենք պիտի տանինք, որովհետեւ Աստուած
Տէր է, և առաջ անոր հրամանին, չենք
կրնոր բնութին ըլլալ: Այս պատերազմին
սկիզբը սի թէ տարօրինուկ պատերազմ
մը պիտի ըլլայ անիկո և զարմանք պիտի
պատճառէ աշխարհի: Մեր սեփական ու-
ժին վրայ վստահելով չէ որ ըստ ասիկատ:
Շատ լու գիտէինք թէ մենք փոքր ժո-
ղովուրդ մըն էինք, ու չէ միջոցներու սէր:
Նաև յաւակնութիւն չունէի գուշակու-
թիւներ ընելու, ոյլ անկուն յոյս մը
դրած էինք Բարձյեալին անդրէ պիտուում.
Ներուն վրայ, որ ըստ է: — Եւր նե
դութեան մէջ ըլլօք ինձի դիմեցէք և
ես պիտի օգնեմ ձեղի: Այդ խոստման
վրայ է որ, կը կրկնեմ, ամսող աշխարհ
պիտի զարմանայ: Ամէն անոնք որ չեն
հռւատար Տիրոջ հրաշագործ կարողու-
թեանը, ոիտի հարկադրուին հա-
ստալու, եցր սեսնեն որ Տիրոջ ամե-
նակորող բազուկը ուզգուկի կերպով
պիտի գործէ հարաւային Ափրէկէ մէջ:
Հասեցաւ թէ մեր հաերազառութիւն-
ները Անգլիոյ կցուած էին և թէ մենք
կորանցուցած էինք մեր երկիրն ու ող-
գութիւնը: Բայց Աստուծոյ համար ան-
գոյ է այդ կցումը, որովհետեւ մեր ա-
շատ քաշաքակիցները Աստուծմէ զա-
մէր չեն ճոնչւար: Անէէ կտիում ու-
նին իրենց իրուունքները և անկախու-
թիւնը, և որքան ատեն որ Տէրը ետ
չանէ զանոնք, մինչեւ մահ պիտի պաշա-
պանեն այդ իրաւունքները ու անկա-
խութիւնը: Յայտարարուեցաւ թէ պա-
տերազմ մէջ անկախութեան պահանջան-
երը իրողութիւնները հրապարակուին,
Անգլիո ամօթապար պիտի ըլլայ, իր
վարիչներուն և նախարարներուն կողմէ
այդպէս իրուութիւնները զեր կը լարուածէն համոր: Այդ
իշխանութիւնները զեր կը լարուածէն կոմոր: Ամէն
անսակ իմաստակութեանց դիմեցին՝ եր
կարելու համար անգլիական ժողովուր-
դին համրերութիւնը: Կ'ըսուի թէ մեր
անկախութիւնը անհաջող է հարուային թէ
Ափրէկէի խող-զութեան հետ: Զազոր
ուութիւն մըն է սուիկատ: Զազորի ան-
գոյ անգլիական կուսական կրծքը
է առաջի կերպով ննրկ-յացնեն
կոռովարութեան անյնլի ըլլա-
դէպ գիւտահագիտական գործի
ուու կոռագորութեան կարծ
կրնոր երբեք փոխել ընդհանու-
թականութեան կացութիւնը»

ԱՆՍՍԱՅԻ ԵՒ ԱՐԻՍԻՈՅ ԶԵԿՈՅՑ
ՖԻԵՎՈՎԱ ՈՒ ԱՅՋԻԵՆՈՎՈՅԱԿԱ ԴԱՏԱԽԱԿԱ
ԾՐԱ Այդ հէազ ցոյց կուտայ Փ
Ուսւթիւնութիւնը Պաշտպութիւն
նու լուսակ կերպով ցոյց կու ա-
ռէքութեանց Աթուգչի անհոստ
գամունքը :

Ն ոխօսաբական կուստիցութեան
Ելքեկ Բուր աւելի հանդուրա է ու

արգի 20 մարտ.—Մասնաւյի որոշ-
չորոց նախարարութիւնը, եհեւ ի-
ն, Հավասի գործակալութեան միջո-
ւրով իրներուն հաղորդեց Փրանսական
ուստիոն կոռավորութեանց կարեւոր
այաբարարութիւնը՝ իրեւ պատու-
վեցերս կնքուած անգլեանար նո-
րաշնակացութեան։ Այդ յայաբարու-
ս, որ Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ գիւտ-
ուստիոն ներկայացուցիչներուն կողմէ
հաղորդուի Բէքինի 1901 սեպտ. 7ի
քուլ ստորագրող աէրութեանց ար-
և գործոց նախարարներուն շտա որոշ
ակ կերպով ցոյց կու առաջ Փրան-

խում չունի ոյն պարզուն թէ ոյն
ծը մեծ պատերազմ մը սառջ չըեր
—Թայլա Թօքիոյի իբ թղթակցի
մակ մը կը հրատարակի . տասկի
կորեւոր մասերը .

«Ճարտի պետական մարդերը
թէ ոնցլեւնարդունակու գոշնկցուս
հաւաքուած Ալլավով իրենք ու
զութեան ունել ոյն պարագան
էն եղրորդ ու բութեան մը յար-
սկան արորքին և թէ Զինու մէջ
իք նոր խովզութիւններու հետե-
ւ, որոնք Զինու ամրողութիւնը և
զարդարումը խնդրոյ առարկայ պ-
րենց յառակ ահեն մասնակտուի

բրեստը ուս գասպարի սիսկոսի քայլած-
րացնեն իրենց ներկայացուցիչները : Ճա-
րոնի գեսառնը զառ թէ նամակներ ու
լուգիներներ ստոյած է՝ լոյց առևոզ
թէ դաշնադրութեանը մեծ խոնդագո-
ռութեամբ ընդունուած է ճարոնի մէջ :

Պերլին .— Նացիոնալ Զայրունի ու սա-
պէս կը խօսի Փրունքեւուս զեկոյցին
վրայ .

«Փրունսոյի ու Ռուսիոյ գեսպանները,
եթէ, ունամբ նոխորոշութեա Քան
Պերլ Խանուն առձևեւ ու ուղարկուած է» :

Դաստիարակության մասին՝ բարձրագույն Ա. բեւելքի վերաբերեալ զեկուցը, Այդ յայտարարութիւնը պետք է հակահարուածը նկատել յանուար 30-անգիւեմարտիստական գոչնակցութեան։ Դրանտեղիական ըստ շնորհներուն մէջ ոյնպէս կը նկատեի թէ ոյդ յայտարարութիւնը ույց կուտայ ար եւրոպական կրկին գոշնակցութեան գործը՝ Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ միջև,

Առաջարկութեանց մասին՝ բարձրագույն Ա. բանակի կողմէ՝ ի նպաստ օտար աէրութեանց, մասնաւոնդ Գերմանիոյ, Կրիմ գեր գնդողեազ ո՛չ միոյն Վարչակիոյ զինուորական շրջանակին, ոյլ ամբողջ առև բանակին շարժման և Ռուսիոյ զինուորական ամբութեանց յատակածեւերը յանձներ է։ Կրիմ գեր գնդողեազ գերման կոտակարութեանէն հաջար մարք ուն-

մինչեւ Մայրագոյն Արեւելք ու ոսրա-
ծովելով, միանգամայն օգասկար հոկտ-
ելառաթիւնն է Մայրագոյն Արեւելքի մէջ
որդէն գոյութիւն ունեցող կրկին դաշ-
նակցութեան՝ Անգլիայ և Ճարոնի միջեւ:
Այս օսթիւ հորկ է զեր հանել սա պա-
րզան թէ Տէրութեանց համարմբումը
ու եւս զերչնական հանգամանք մը
ստոցած է: Մէկ Կողմէ Մայրագոյն Ա-
րեւելքի մէջ քաղաքական շահեր ունե-
ցող աէրութիւնները՝ Անգլիա ու Ճարոն,
և միւս Կողմէ՝ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՃԱԲՈՆ
ԱՅօնի բարեխնածու պատկերակ 2

Ապահովաբանական դաշնակցութիւնը .—Թէ՛
ի՞նչպէս կներւեցաւ .— Երկու կողմի հար-
կեցուցի պատճառները .
Լոնտն, 20 մարտ .— (Բարիկան թեր-
թի մը թղթակցէ) .— Լոնտն գտնուող
օսուբողի նշանաւոր դիւնեզգէաի մը
շնորհիւ երես հաջորդել ուղիւեւորս
նական դաշնակցութեան ծովման ուն-

բառով պատճենները : Դաշտակցութիւն
նը ուզազմ կոմ տաշտրկողը Անգլիան
չէր, այլ Ճարոն : Աւասիկ թէ ի՞նչ պա-
րագաներու մէջ .—Այն Բաւակոնէնի վեր,
եթի Եւրոպա տաեւարտան յարաբերու-
թիւններ հաստատեց Ճարոնի հետ, մինչև
այն վայրիկանը երբ անգլեածրութական

ՍՈՒԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ
Մատնութեան զործը .— Նորմանոր անդե
կուրիւններ .— Կրիմ դեր գեղապեար .—
Զանազան գրայցներ .— Գերմանիոյ տուած
դրամները .— Հերկում մը .— Մեհասակից մը :
11 հետեւ .— 20 .— 65 .

ԱՌԻՍԱԿԱՆ Գ

Մասնաւրեան գործը .— Ներտանոր անդի կուրիւններ .— Կրիմ ղեր զեղապեար .— Զանազան զրոյցներ .— Գերմանիոյ տուած դրամները .— Հերքում մը .— Մեղամկից մը :

Ները ուրախութեան սոյցեր կ'ընէին։ Աղ-
մուկը շատաւ։ Պ։ Պալֆուր պահանջեց
ոք մեղապարա երեսփոխունը որոսքուի։
Պ։ Տիւչեւ, 1816 դէմ 248 ձայնով, ութ-
օրուան համար զրկուեցաւ Ժողովին շիս-
տերուն մասնակցելի։ Այդ որոշումը փո-
խանակ հանդորառութիւն գոյցնելու,
ունելի գրգռեց զանազան կուսակցու-
թիւնները։ Ընդդիմադիրները սկսուն քնն-
նոգուել ետիւրարութիւնը թէ գողուի
պահած էր զաներովզմի գոշահին ունուած
գէւլուրերը։ Պ. Լոյյա Ճորճ զաւ թէ՛ որուն
վերոգրելու է գործուած սիունները,
բայց յարեց, ունո՞ք որ օգտուեցան ոյդ
պատերովզմէն, նոխարարական նատա-
րաններուն վրայ կը գոհուին։ Վերջողէս
շատ քէչ պատհած էր որ Անգլիոյ Ե-
րևափ։ Ժողովին մէջ ոյդ քան ընդմիջում-
ներ, նոխարարներներ և ոյլն աեղի ունե-
նուին։

ՆԵՐԻՒԹԱ ՀՈՒՐԵՐ

ՊԱՐՍՈՒԱԿԱՆ.—Անոտութիւն Գաղան
կէրութեան սասիճան արուեցաւ որբերու
սասցուածքներուն վարչական Խորհուր-
դին անդամ Հյուսէին Նուրիշտին էֆ.ի.
ՊԱՐՍՈՒԹ դեսպան իշխան Մէրզու Ռիզո-
լուն. Պայտումի ու Նէվրուզի առներուն
առթիւ, Վեհ. Սուլթանին մատոյց իր
կողմէ գրուած երկու ուղերձներ՝ Բուրգե-
րէն ու պարսկերէն, սրոնք չփեզուպէս
գեղագրուած ու զայդաբոււած են; Դես-
պանը նույն Վեհափառութեան մատոյց
է՝ Հէի գեսպածուորհուրդին համար իր
գրած բանասակաղծութիւնը՝ Բուրգերէն ու
պարսկերէն թարգմանութեամբ. Նույն Նէվ-
րուզի օսկի շքագրումը, արուն մէկ կողմէ
կայ Մուլչու Փիքրէտին Շ-էին նկորը և

8088 ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ. — Մոնղկօրդ մէջ
հետեւելը կը կարդանք. — ո՞ւ զարձա-
պութիւն հաւասարմութեան այն հա. Յ
աստիքներուն՝ զորս վերջերս ժընէվի
յոյն ուսանողները առին, Վեհ. Ասուլ-
թանը բարեհնաձեցաւ Համբարէ հիւան
դոնոցին բժշկ կարգել առցո. Արիսթին
Բաբոսաքիւն՝ հազար զրուչ ամսաթոշա-
կով: Այդ բժիշկը աւարտած է իր ուսու-
մը: Ն. Վեհովառութիւնը նաեւ հիւգե-
րորդ կարգի Մէճիարէ պատուածած ըն-
հորհեց Պ. Գ. Ներքու Եէննարորուլոսի,
Թզթուկի Թամիհեռմաս, և Քալէվրա եղ-
բայրներուն, որուք բժշկական ուստանոց
են: Այս մեջնորդութիւնը կազմակերպ

Այդ զերչիքներուն իւրաքանչիւրը
նուե քսոնական ոսկիի գրամական պար-
զեւ մը պիտի ստանան. միանգամայն
երբ իրենց ուսումը աւարանն. կ. Պլույ
պետկան հիւնդտնողներէն մէկին մէջ
ուշածի պիտի կոչուին. Պատուանիշնը
ու դրամական դրամեւը, առջի՞ օրը,
կտյս. պալտան կողմէ զրկուելուն Յու-
նու Պատրիարքունը:

Բօստակածով. — Կայս. գոմիսէր Ալի Ֆէր-
բուխ պէտ, երէկ, Ֆէրբոխնանտ իշխանութէն
Ներկայացնուց եղաքրքառ-կան ոյն պաշտո-
նութիւնը, որով կը ժանուարուի Ալի Ֆէրբուխ
պէտի նոյն պաշտօնին կոչուած էլլութէ
Ֆէրբոխնանտ իշխանը Սոֆիային բացառ-
գուծուելուն զանազանվ, ոյդ արարո-

Պութիւնը միշեւ հրմա յիշածքուած էր:
Պաշտօնադրին յանձնումը, երէկ, մեծ
շառվ կատարուեցաւ: Ընդունելութեան
որոշեալ ժամէն տաջ, իշխոնիք տնձնա-
պահ զօրոգուեդէն հեծելոգորքերու գու-
մարտակ մը գոմիսէրութեան պաշտօնա-
բանին տաջեւ գնաց և հոն սպասեց իշ-
խուական կոռագունեւ ժամէն է:

բառուն զարգարուն շամանաց : Իիչ
զեզօս ժամանեցին ապրողազեա Պուրպու-
լուի կամսը և իշխանին թիկնոպահներէն
երկու սպաներ՝ երեք կտորքերով : Այլ Ֆիք-
րուի պէյի կտորը շատ զարդարուն էր
ու քառաձի : Թոփորը կաղմանելով գո-
միսէր պէյօ ու պաշտօնեաները , որոնք
ուղիւ կտորերու մէջ կը գտնուէին , ճամ-

բայ ելոն՝ ուզեկցութեամբ հեծելոր-
շերու գումարտակին իվանին ոպա-
ռանքին պարագին մէջ զինուարուան
նուագոծունքու խումբ մը կեցած էր։
Ապարագին շարլզ ժողովոդեան խուսն
բազւաթիւն մը հաւաքուած էր։ Ալի Ֆէր-
բուխ պէյյ գոնուած կառքը երբ պարագի
մատւ, նուագոծուսները նուազեցին Համբ-
ուէ քայլերգո և զինուորիները բարեւի
կեցան։ Ալի Ֆէրբուի պէյյ ուստիոր-
դուեցաւ ոպարանքին մեծ սրբահը, ուր
Կը գանուէի Ֆէրաբիւան իշխանը՝ իմ-
թիւզի ու Օմանիի պատուանչաները
կուրծքէն կախած։ Թիկնոպահներն ու
օսմ. պատուանչաներն կախած էին Ալի
Ֆէրբուի պէյյ ժոմ մը տեսակցեցաւ իւ-
շուէին հետ, ինչ որ լու տպաւորութիւն
մը գործեց հոս։ Գոմիսէր պէյյ Սոֆիո
ժամանած օրէն ի վեր ուղաւոյն իսլամե-
րուն կայդ մը պահանջումները գործոգ-
րած ըլլուզվ, ոմինքն ու սրտոգին բա-
րեւազթութիւններ կ'ընեն վեհ։ Սուլ-
թանին համար։

Ստորին պիտի ուղեւորի, իր կոռավա-
րութեան կոզմէ ներկայ գանուելու
Սպանիոյ թոգուորին թոգուցրութեան
հանդէսին:

